

ПРАЙМ-ТАЙМ

ОДЕСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ

E-mail: prime-time-@mail.ru

Розповсюджується БЕЗКОШТОВНО

БЛАГОДІЙНА АКЦІЯ «ПОЧУЙТЕ ВСІ!»

Всеукраїнський благодійний фонд «Серце до серця»

Невмирущі заповіді Милосердя

Фонд «Серце до серця» допомагатиме маленьким одеситам з вадами зору

З 4 по 10 травня 2009 р. Всеукраїнський благодійний фонд «Серце до серця» проведе свою 4 Акцію «Почуйте всі!» суспільного збору коштів на потреби дитячої медицини. Цьогорічна тема присвячена проблемам вад зору у дітей.

Однією з найгостріших проблем у світі є сліпота на слабкзорість у дітей. Для України проблема, на жаль, дуже актуальна. Близько однієї тисячі дітей стають сліпими на обидва ока щорічно і більше трьох тисяч втрачають зір на одному оці.

На думку фахівців ВООЗ, більш ніж у 50% випадків сліпота у дітей підлягає профілактиці або вилікуванню.

Діагностика та лікування на сучасному рівні дозволить знизити число випадків дитячої сліпоти і інвалідності.

Зір – одна з фізіологічних функцій сенсорної системи, за допомогою якої людина отримує 80-90% інформації про навколишній світ. Ця інформація необхідна не лише для повноцінного існування та орієнтування людини, але

і для естетичного сприйняття світу, реалізації прагнень тощо.

Саме метою вирішення цієї проблеми фонд «Серце до серця» вже в четверте проводить благодійні Акції. Лікарська рада визначає перелік закупленого обладнання, який формується відповідно до потреб області, і кількості зібраних регіоном коштів. Фонд надає обладнання лікарні в безкоштовну оренду, з головною метою: всі дітки області обслуговуватимуться на ньому безкоштовно. Таким чином, вирішується проблема не лише наявності, але і доступності медичного обладнання.

В Україні щороку реєструється близько 500 тис. дітей зі зниженим зором.

Про це заявив директор Центру мікрохірургії ока, член Президії Українського медичного союзу Сергій Риков під час безкоштовного огляду зору у дітей, найпоширенішими проблемами є короткзорість, далекозорість та астигматизм. «В той же час, - підкресли він: при вчасній діагностиці кількість сліпих дітей та інвалідів по зору можна зменшити вдвічі».

Найбільш актуальною проблемою, за словами головного дитячого офтальмолога, керівника Центру ретинопатії недоношених лікарні «Охматдит», є ретинопатія недоношених дітей, яка займає друге місце в структурі дитячої інвалідності по зору (15%). У дітей з масою тіла менше 800 г при народженні частота захворювання досягає більш ніж 90%.

Фахівці рекомендують перевіряти зір у дітей у пологовому будинку, в 3 місяці, в 1 рік, в 3 роки, перед вступом до школи та кожні 2 роки у школі.

«Найголовніше - це своєчасний огляд спеціалістів - акція з

З давніх-давен дзвони, окрім богослужіння, повсюдно використовувалися як набат для сповіщення про якесь лихо, біль, били на сполох під час пожежі, ворожого нашествия.

Сьогодні дзвони б'ють на сполох, закликаючи нас до милосердя, доброти. Бо тільки милосердя робить нас справжніми людьми.

Доброта, милосердя – багатолікі. Потреба в них повсякчас. Навіть тоді, коли немає біди. Навіть там, де гори спокійні і твердь земна не хитається під ногами.

Милосердя й доброта – як два крила, на яких тримається людство. Як же могло так статися, що милосердя втратило сьогодні свою цінність, а його зміст звівся в основному до милостині? Невже для того, щоб ви іскрили доброту із наших сердець, потрібен землетрус чи Чорнобиль? Хіба без них не можна бути милосердним? Хіба в звичайному пліні немає людей, які потребують допомоги?

На Україні проживає майже два мільйони самотніх людей. Близько 200 тис. з них проживають в будинках-інтернатах, їх об'єднує немінливість і самотність.

У злигоднях живуть 5 тис. шгонаних земляків. Близько 1 тис. з них мешкають в напіврозвалених халупах. 7 тис. - ті, хто отримує мізерну пенсію. Є і таких чимало, які існують на межах бідності. Сумні цифри, незвичні. Та це правда життя.

Милосердя - термін, що вжи-

*Не говори про доброту,
Коли ти нею сам не сяєш,
Коли у radoцax витаєш,
Забувши про чужу біду.
Бо доброта – не тільки те,
Що обіймає тепле слово,
В цій почитті така основа,
Яка з глибин душі росте.
Коли її не маєш ти,
То раниш людяне в людині.
Немає вищої святині,
Ніж чисте сяйво доброти.*

вається для опису м'якості, по-блажливості або співчуття виявленого однією особою в стосунку до іншої. Це - одна з підставових чеснот лицарства і християнської етики, милосердя також відноситься до концепції справедливості та моральності в поведінці між людьми.

Мудрі французи кажуть: "От якби то молодість знала, якби ж то старість могла..." Гейгей, старість-не радість, ніхто її не жде, всяк прихитряється відсунути її небажаний прихід. Та ба, вона підкрадається несподівано, раптово впаде, як сніг на скроні, і ти з печальною розсудливістю розумієш, - усе краще вже було, все в минулому. А з тобою лише спомини та недуги, самота та немінливість.

Добре, коли за своєї життєвої зими звив тепле гніздечко родинне, коли довкола променяється рідні усмішки, дзвенить дитячий сміх. А як цього немає...

Милосердя... Як часто чуємо це слово з екранів телевізорів, бачимо на шпальтах газет, незмінно присутнє воно й у промовах політиків. Воно зараз модне. Але люди, які так зловживають ним, часто самі не розуміють, що це таке. Ще небезпечнішим є те, що часте вживан-

(продовження статті «Фонд «Серце до серця» допомагатиме маленьким одеситам з вадами зору». Початок на стор. 1) перевірки зору у дітей, організована в Україні, дає можливість не тільки провести діагностику зору у дітей, а також привернути увагу громадськості до проблем зору, необхідності вчасної діагностики та профілактики. За результатами проведених обстежень, були виявлені діти, що вже мають прогресуюче погіршення зору. Виявлена проблема, і тепер необхідно жити усіх необхідних заходів, що збережуть дітям зір».

Три з чотирьох випадків сліпоті можна попередити.

В Україні більше 100 тис. дітей є інвалідами по зору з них 1 тис. – сліпі. До збору коштів на придбання медичного обладнання для лікування дітей з вадами зору будуть залучені сотні волонтерів з числа учнівської, студентської молоді, інших бажаючих категорій населення.

Історіографічна довідка.

У 2006 році в Україні був створений Всеукраїнський благодійний фонд «Серце до серця», діяльність якого спрямована на розвиток молодіжного волонтерського руху, утвердження та пропаганду здорового способу життя серед молоді та молодих сімей, а також повернення довіри громадськості до благодійних організацій шляхом впровадження діяльності за принципами прозорості, простоти, всестороннього контролю і публічного звітування. Фонд одразу взявся за непросту, але дуже потрібну справу – допомогу хворим дітям.

24 вересня 2006 року Фонд провів свою першу всеукраїнську благодійну Акцію «Почуйте всі!» суспільного збору коштів з метою розвитку молодіжного волонтерського руху та впровадження "Програми діагностики, лікування та реабілітації дітей з вадами слуху". Ідея Акції була запозичена у надзвичайно успішного польського благодійного фонду «Великий Оркестр Святкової Допомоги», котрий вже 17 років поспіль проводить такі Акції і користується серед населення величезною довірою і популярністю. За роки його існування поляки зібрали у такий спосіб близько 90.000 000 \$. Там кожна Акція проходить як загальнонаціональне свято - супроводжується різноманітними розважальними заходами, концертами, щоб люди відчували, що допомога іншим є не тільки потрібною, а й приємною та веселою. Підтримкою "Великого Оркестру" заручився фонд «Серце до серця» після перейняття досвіду в Польщі.

Акція, котра полягає в суспільному зборі коштів для закупівлі

обладнання, проводиться щорічно і кожного року з галузей дитячої медицини вибирається певна тема для допомоги.

В ході минулорічної акції 2000 волонтерами Одеської області було зібрано 340430,29 грн. Вона була присвячена збору коштів на придбання медичного обладнання для діагностики та лікування дітей з вадами зору. Було придбано: офтальмоскоп HENIE Omega – 200 (різної комплектації), амбліокор та авто-рефрактометр RM -8800 для лікування дітей з вадами зору. Вже працює апарат для діагностики слухової функції людини виробництва фірми «Інтеракустікс» (Данія).

Закуплене медобладнання позначається штрих-кодами і передається дитячим лікувальним закладам у безоплатне користування. Головною умовою передачі є те, що за його посередництва медична допомога всім дітям надаватиметься безкоштовно.

В Одеській області координатором акції «Почуйте всі!» визначено службу у справах дітей Одеської обласної державної адміністрації.

Акцію підтримали Міністерства України: у справах сім'ї, молоді та спорту, освіти і науки, охорони здоров'я; Державний департамент з усиновлення та захисту прав дитини, Державна соціальна служба для сім'ї, дітей та молоді, Український державний центр позашкільної освіти Міністерства освіти і науки України, Державний комітет телебачення і радіомовлення України.

Активну участь в цій акції, черговий раз, приймає і наш інститут. Був створений штаб по проведенню заходів акції та організована робота волонтерів по збору коштів.

Підтримати цей проект може кожен, хто бажає допомогти дітям, які позбавлені змоги повноцінно сприймати оточуючий світ. Для того, щоб долучитися до проведення доброї справи потрібно зовсім небагато, всього - на всього пожертвувати бодай невелику суму коштів на придбання необхідного для діагностики дітей з вадами зору обладнання.

Пам'ятайте, саме від Вас залежить наш завтрішній день! Діти – це наше майбутнє!

Принципи моральності та чуйності – це не лише обов'язок, але й потреба сумлінної людської душі. Адже, справжня благодійність не потребує винагороди, вона закладається в самому вчинкові та в добрій волі того, хто дає і співпереживає, це не популізм, а стан душі.

*Коваль Ірина, студентка факультету менеджмент
Онщенко Тамара,
слухачка факультету ДУ*

(продовження статті «Невмирущі заповіти Милосердя». Початок на стор. 1)

ня цього слова «знецінює» його. Крім того, демагоги здебільшого вважають, що коли проблема детально обговорена, вона від цього вирішиться сама по собі.

Звичайно, держава виділяє кошти на благодійні заходи, але ж милосердя - це не тільки матеріальна допомога, а й моральна. Тим більше часто впливові люди жертвують на благодійність зовсім не через співчуття, а для підняття свого рейтингу або для того, щоб сплачувати менші податки. А дітям у притулку, крім теплих речей та нормальної їжі, потрібні (і не менше!) ласкаве слово, турбота, небайдужість. Та, на жаль, більшість з них позбавлені цього на все життя.

Я вважаю за милосердних тих людей, які всиновлюють дітей-сиріт, тих, хто без користі для себе ходить у притулки і ділиться найдорожчим - сердечною теплотою, тих, кому не шкода частки своєї душі віддати обездоленим людям.

Звичайно, матеріальна допомога теж багато важить, але це ще не все. Адже відомо, що коли основні потреби людського організму задоволені, людина вже не думає про «хліб насущний», основними тоді стають духовні запити. Навіть у тюрмах засуджені створюють бібліотеки власними силами.

Милосердя, як і інші морально-етичні категорії, є неоднозначним. Наприклад, як вчинити лікарю у ситуації, коли пацієнт невдовзі помре, і це абсолютно точно, а зараз він знає страшних мук? Звичайно, закон не дозволяє убивати людей, але у такому разі це не було б убивством у прямому розумінні цього слова, скоріше - милосердям. І відомі випадки, коли лікарі так і вчиняли, бо не в змозі були дивитися, як страждає приречена людина. Бувають не

менш страшні дилеми: сказати людині, що вона смертельно хвора чи ні? Багато людей накладають на себе руки, коли дізнаються, що хворі на рак або на СНІД. Не кажучи вже про те, що і з цими хворобами іноді живуть ще не один десяток років, критичний стан пацієнта може минитися, коли людина сподівається на краще, а не тоді, коли готується зустріти смерть. Лікарі вчиняють іноді не так, як велить Закон, а так, як підказує серце.

Але найчастіше ми бачимо навкруги себе лише байдужість. «Когось вбили - ну то й що, не мене ж, з кимось сталося горе - головне, що не зі мною», - це думки більшості. Хтось із великих сказав, що не такі страшні зрадники і вбивці, тому що вони можуть лише зрадити і вбити, як страшні байдужі, тому що з їхньої мовчазної згоди існують на світі зради та вбивства.

Завжди треба пам'ятати про те, що ти людина, а навкруги тебе - теж люди. Всі бажають добра, але добра лише для себе. А якщо б кожен забажав добра і для своїх ближніх, то світ став би кращим.

Сказав мудрець:
“живи, добро звершай!
Та нагород не вимагай.
Хай оживає істина стара -
Людина починається з добра!”

Справжня людина, за переконанням нашого народу, - це людина добра й мудра, щира й сердечна, щедра й світла, яка вміє любити, співчувати, захистити, приголубити, поважати і порадити, людина з добрим серцем і світлою душею.

*Сложинська Юлія,
слухачка 1 курсу,
факультету ДУ*

Діти, які потребують тепла, любові та милосердя...

Ставлення суспільства до своїх дітей відображає загальний рівень захисту та поваги прав людини. Якщо держава піклується про своє майбутнє покоління, вона повинна забезпечити повагу їх гідності, створити належні умови для всебічного розкриття їх здібностей, закладення основи для їх повноцінного та плідного життя.

Але, на жаль, не всі діти в Україні живуть у сім'ях. Мова йде про дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування.

Щорічно число таких дітей в Україні збільшується не менше, ніж на 7 - 8 тис. Переважають серед них так звані «соціальні сироти» - діти, чийх батьків позбавляють батьківських прав, від яких відмовляються матері відразу ж після народження (останніх щорічно близько 1 тис.). Не секретом є той факт, що діти, які виховуються в інтернатних закладах різного типу, практично не мають шансів повернутися до біологічних родин.

Міжнародний досвід влаштування дітей, які залишилися без батьківського піклування, засвідчує поступову відмову сучасних розвинутих держав, від інтернатних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та приділення уваги саме сімейним формам виховання.

Безумовно, усиновлення та оформлення опіки (піклування) в Україні були і залишаються пріоритетними формами влаштування долі дитини, позбавленої батьківського піклування.

Дитячі будинки сімейного типу та прийомні сім'ї, як сімейні форми виховання, найбільш повно забезпечують право дітей, які втратили родину, зростати в сім'ї й мати необхідні умови для повноцінного розвитку особистості.

В інтернатних закладах, навіть за найкращих умов, дитина не може

навчитися планувати сімейний бюджет, робити покупки, готувати їжу, вести домашнє господарство та багато іншого, що допоможе в майбутньому будувати свою сім'ю тощо.

Сімейне оточення формує у дитини морально-етичні ідеали і смаки, норми поведінки, трудові навички, ціннісні орієнтації, тобто усі ті якості, які формують особисту індивідуальність. На формування особистості виховання впливають характер стосунків між батьками та між батьками і дітьми, іншими членами родини, відношення батьків до праці, їх участь у суспільному та родинному житті, інтереси, ціннісні орієнтири, загальний культурний рівень тощо.

Суттєва відмінність дитячого будинку від прийомної сім'ї - кількість дітей, які влаштовуються на виховання. Так, прийомна сім'я виховує від 1 до 5 дітей, а дитячий будинок сімейного типу від 5 до 10 дітей.

Однією з особливостей функціонування дитячого будинку сімейного типу та прийомної сім'ї є матеріальна підтримка з боку держави.

Приємним є той факт, що з кожним роком мережа дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей в Україні розширюється. Це свідчить про те, що не тільки уряд приділяє велику увагу проблемі сирітства, а й громадяни нашої держави готові допомогти покинутій, незахищеній дитині придбати повноцінну, справжню родину.

*Семенко Галина,
слухачка I курсу,
факультету ДУ*

Правовий захист інвалідів по зору

Незважаючи на певні зрушення в державній політиці щодо людей з інвалідністю, задекларовані нормативно-правовими актами, на превеликий жаль, в сучасних умовах векторної спрямованості розвитку держави до об'єднаної Європи соціально-економічне та правове становище інвалідів по зору в Україні залишається незадовільним і потребує якнайшвидшого врегулювання.

Спробуємо окреслити коло нагальних проблем, від яких протягом усього життя змушені потерпати люди, позбавлені частя візуально сприймати красу й різнобарв'я світу:

1. Проблеми профілактики очних захворювань у дітей, просвітительства батьків та раннього втручання у виховання й реабілітацію дітей-інвалідів з вадами зору; надання необхідної кваліфікованої психолого-педагогічної допомоги сім'ям, де є діти або батьки-інваліди по зору.

Звертаємо Вашу увагу на те, що в Україні відсутня система обліку дітей з вадами зору. Не ведеться системна просвітительська робота з батьками щодо охорони зору дітей. З батьками, які вже знають про проблеми зору своїх дітей, не ведеться жодної системної роботи: вони не поінформовані ні про медичні, ні про педагогічні аспекти допомоги дітям з вадами зору. Спеціалізованих дошкільних закладів вкрай недостатньо, а до виховання таких дітей у звичайних дитсадках суспільство взагалі не готове. В результаті, діти з вадами зору нерідко залишаються поза системою соціальної підготовки до школи, з раннього дитинства відчувачи на собі різні прояви дискримінації.

2. Проблеми одержання особами з глибокими вадами зору якісної середньої освіти та рівного і безперешкодного доступу до середньо-спеціальної та вищої освіти.

Вже на порозі школи виявляється, що багато дітей з вадами зору потерпають від затримки психічного розвитку, послаблені фізично, мають стійкі труднощі з орієнтуванням у просторі. У школі ж часто ці проблеми лише поглиблюються й загострюються, оскільки визнаються як такі, що притаманні цим дітям від природи. Наприклад, у спеціалізованих дошкільних закладах відсутні додаткові уроки фізичного виховання (з дотриманням індивідуальної програми фізичних навантажень) і,

як наслідок, спостерігається значне зростання рівня гіподинамії, швидкої втомлюваності, фізичної квалості та появи вторинних проявів у моториці дітей з глибокими вадами зору.

У школах для сліпих дітей створюються комп'ютерні класи, обладнані спеціальними тифлокомплексами, але рідч у тім, що вони використовуються хіба що на уроках інформатики, і сліпі діти, на відміну від своїх зрячих однолітків, не можуть вільно оволодівати комп'ютером, практично позбавлені можливості вирішувати певні навчальні завдання, одержувати необхідну інформацію, спілкуватися. А широкое застосування спеціальних адаптивних технічних засобів у навчально-виховному і корекційному процесі шкіл-інтернатів для дітей з глибокими порушеннями зору зумовлене передусім необхідністю компенсування відсутності зору технічними засобами реабілітації, що є вагомою передумовою успішної подальшої інтеграції осіб з вадами зору як повноцінних членів суспільства, що здатні приносити користь.

Тож в сучасних умовах діюча пільгова система вже не має такого ефективного впливу й, відповідно, не може повноцінно захистити інваліда. Тому постає реальна потреба у залученні додаткових ресурсів.

Держава вживає заходів для стимулювання використання праці інвалідів, ці заходи є вкрай неефективними. Законодавство не диференціює, інвалідів якої групи бере на роботу роботодавець. Як наслідок, три чверті працевлаштованих інвалідів є інвалідами третьої групи, 24 відсотки - інвалідами другої групи і лише трохи більше одного відсотка - інвалідами першої групи. Сліпі ж і слабозорі є здебільшого інвалідами першої або другої групи. Зрозуміло, що для працевлаштування більш важких категорій інвалідів роботодавець повинен здійснити більше додаткових заходів, а йому це економічно не вигідно. Натомість, законодавче встановлення оптимальної градації кількості працевлаштованих осіб з обмеженими фізичними можливостями залежно від групи інвалідності дозволить ефективно врегулювати ситуацію. Безумовно, відлякує потенційних роботодавців і складна та недостатньо врегульована процедура створення робочого місця інваліда, відповідно до показань

Одеським регіональним інститутом державного управління НАДУ при Президентові України 28 квітня 2009 р. в рамках благодійної акції "Почуйте всі" був проведений круглий стіл. Учасниками заходу стали: начальник управління у справах сім'ї та молоді Одеської обласної державної адміністрації Киров В.І., начальник відділу служби у справах дітей Одеської обласної державної адміністрації Стайнікова Т.П., заступник декана факультету Менеджменту доцент кафедри української та іноземних мов Філіпова Т.В., старший викладач кафедри європейської інтеграції куратор акції "Почуйте всі" в ОРІДУ НАДУ Кудрявцева О.В., слухачі факультету державне управління та студенти факультету менеджменту.

Під час засідання обговорювались проблеми дітей з обмеженими можливостями в цілому і зокрема з вадами зору і слуху, дітей-сиріт. ВПІ-інфікованих, висвітлювався досвід Польщі і Німеччини з цих питань. А також розглядалися заходи, які проводяться в Україні для покращення життя цих людей. З доповідями виступили слухачі факультету Державного управління Нюнько О., Адамчук І., Москалюк С., Галаган М., Дурбало О. і студенти факультету Менеджменту Коваль І., Моїсєєва Н., Виноградова Я.

Були присутні кореспондент газети "Одеський вестник" - Пахомов П.Ю., кореспондент газети "Одеськіє известія" - Длужневська О.П., кореспондент газети "Одеськіє известія" - Пянкова Н.С., журналіст обласного радіо - Мовчан І. Оніщенко Т.

його індивідуальної програми реабілітації, та почасти досить абсурдних висновків МСЕК.

Недосконалість законодавства в галузі зайнятості інвалідів призводить до того, що роботодавці зацікавлені не у праці інваліда, а лише у використанні його трудової книжки, за яку пропонують мінімальну заробітну плату, незалежно від освіти та досвіду роботи, чим в черговий раз принижують гідність людини. Так функціонують тіньові схеми, здійснюється, ніби законодавчо врегульована, «втеча» роботодавців від податків та штрафних санкцій, що, в свою чергу, породжує суцільну корумпованість у правовій європейській державі.

Крім того, держава не достатньо сприяє професійній підготовці незрячих. На відміну від інших цивілізованих країн, в Україні немає жодного центру професійної підготовки людей з глибокими вадами зору. Існуючі ж заклади професійної підготовки інвалідів категорично відмовляються займатися професійною підготовкою (перепідготовкою) сліпих та слабозорих. У школах-інтернатах для сліпих та слабозорих дітей не проводиться достатня системна робота з профорієнтації старшокласників, а це, в свою чергу, є однією з вагомих причин неконкурентоздатності інвалідів з вадами зору на ринку праці.

4. Проблеми забезпечення інвалідів по зору засобами реабілітації.

Протягом кількох десятиліть через структури Українського товариства сліпих інвалідів по зору забезпечувалися засобами реабілітації - спеціальними годинниками, магнітофонами для прослуховування аудіокниг, тростинами для орієнтування.

Підставою для отримання засобу реабілітації має бути індивідуальна програма реабілітації (ІПР), розроблена МСЕК. Але більшість сліпих проходила МСЕК багато років тому, коли таких програм взагалі не було. І ось тепер заради отримання годинника вартістю 25 гривень їм пропонують ще раз засвідчити інвалідність. Проходження МСЕК для отримання ІПР є вкрай виснажливою для інваліда по зору справою, і заради кожного досить дешевого засобу реабілітації робити це явно недоцільно. З іншого ж боку, в Україні відсутня система

торгівлі такими товарами, і придбати їх просто ніде. У підсумку, забезпечення засобами реабілітації різко погіршилося.

Затверджений Кабінетом Міністрів перелік засобів реабілітації інвалідів по зору багато років залишається практично незмінним, хоча нові технології відкривають революційні можливості реабілітації сліпих. Так, сучасний мобільний телефон може бути обладнаний мовною програмою, що не тільки озвучує всю інформацію на дисплеї, а й дозволяє виходити в Інтернет і читати web-сторінки. Вже у стадії впровадження знаходиться технологія орієнтування сліпих за допомогою супутникових систем навігації GPS та мобільного телефону, що відкриває ще ширші можливості реальної безбар'єрності для сліпих. Але мобільний телефон не визнано засобом реабілітації сліпих, хоча у такій якості його визнано для інвалідів по слуху.

Такі ж речі, як комп'ютери, хоча й визнані засобами реабілітації інвалідів по зору, передаються лише у користування підприємствам і організаціям УТОС, але не в індивідуальне користування, як це робиться в інших країнах. Наприклад, у Польщі в рамках проекту "Комп'ютер для Гомера" приватні особи - інваліди по зору за рік отримують комп'ютерів та спеціального обладнання на суму 50 мільйонів злотих. (Близько 100 мільйонів гривень. Достатньо порівняти цю цифру з обсягом фінансування закупок такої техніки для УТОС на суму у 2 мільйони гривень на рік.) В Україні чомусь вважається, що комп'ютер - це надто дорога річ для сліпого, хоча водночас деякі інші категорії інвалідів отримують навіть автомобілі.

Потреба у тих чи інших засобах реабілітації (наприклад, у диктофонах) визначається не тільки рівнем втрати здоров'я, який фіксує МСЕК, а й змінами у соціальному бутті інваліда, наприклад вступом до ВНЗ. Тому, на відміну від засобів медичної реабілітації, потреба у засобах соціальної реабілітації повинна була б визначатися органами соціального захисту або уповноваженими ними структурами.

5. Проблеми доступності інвалідів з вадами зору до соціальної інфраструктури та інформації.

Загальне суспільне відсторонення від проблем сліпих є чи не найвиразнішою ознакою сьогодення. У більшості випадків держава, надаючи фінансову підтримку Українському товариству сліпих, вважає себе вільною

від подальшого соціального захисту інвалідів по зору.

Останнім часом популярною стала тема доступності для інвалідів установ соціальної сфери. Але найчастіше цю доступність розуміють як наявність пандусів для інвалідів опорно-рухового апарату, що пересуваються на візках. Проте для сліпих сучасне місто стає дедалі не доступнішим: вулиці щертв заставлені автомобілями, самостійно сісти в "маршрутку" практично неможливо, а про отримання в ній інформації про місце знаходження годі й казати, хоча технічно в цьому нема жодної проблеми, і справа лише за законодавчим забезпеченням потреб людей з вадами зору.

Ще важче сліпому самостійно купити продукти у сучасних магазинах самообслуговування, подарів яких законодавство ніяким чином не примушує рахуватися з проблемами сліпих людей. І такими проблемами є не лише проблеми вибору товару. Сучасні українські грошові знаки сліпий розрізнити не в змозі. А ще очевиднішими і дедалі вагомішими є проблеми з електронними засобами платежів та користуванням банкоматами.

6. Проблеми захисту прав.

Інваліди по зору жорстко дискриміновані при захисті своїх прав. Сліпому важко ознайомитись з діючим законодавством. Про проблеми доступності до друкованої та електронної інформації вже говорилося, але й отримати елементарну телефонну довідку у тих чи інших установах часто неможливо, хоча це повинно безпосередньо вимагатися законодавством з метою захисту прав інвалідів.

Якщо ж сліпий потрапив до певної установи, йому пропонують знайти десь у коридорі на стіні перелік документів, які він повинен зібрати. Збирання ж незліченних довідок для отримання звичайної соціальної допомоги перетворюється на нездоланну проблему.

Написання самої заяви вже є великою проблемою, оскільки чиновник посилається на заборону допомагати у цьому процесі. Навіть вчинення підпису під документом для сліпого є серйозною проблемою, оскільки він повинен знати, під чим, власне, підписується, і без довіреної особи це неможливо.

Особливо наочною є ця проблема під час виборів, коли сліпий повинен самостійно здійснити волевиявлення і при цьому зробити це у таємному режимі. Громадські організації інвалідів по зору неодноразово підкреслювали цю проблему і пропонували внести зміни до виборчого законодавства, передбачивши для сліпих інститут довіреної особи, але відповідні пропозиції не були враховані.

А як сліпому доводити факт порушення своїх прав? У суді виникають ті самі проблеми написання заяви, вчинення підпису, ознайомлення з документами справи. Сам сліпий прочитати справу не в змозі, але й сторонні люди до цього не допускаються. Коли ж сліпі намагаються фіксувати те, що відбувається у судовому засіданні, з допомогою диктофону, їм, як правило, у цьому відмовляють або й вилучають засоби аудіозапису.

На думку численних представників громадських організацій інвалідів по зору, ситуація в Україні може бути змінена на краще лише за умови комплексного вдосконалення законодавства, що регулює права інвалідів, із залученням міжнародного досвіду, та обов'язкового консультування з відповідними громадськими організаціями.

Вирішальними принципами такого вдосконалення можуть бути:

- передбачення в Центральному банку даних інвалідів категорії «діти-інваліди по зору»;
- диференціація норм законодавства стосовно інвалідів з різними специфічними потребами та з різним ступенем втрати здоров'я;
- створення спеціального законодавства, що забезпечує рівноправ'я сліпих у тих випадках, коли саме відсутність зору стає джерелом дискримінації громадянина;
- обов'язковість врахування потреб інвалідів при прийнятті нових законодавчих актів;
- надання права громадських організацій інвалідів на безпосередню участь у розробці відповідних законодавчих актів та обов'язковість їх громадської експертизи.

*Матеріал підготувала
Нюнько Ольга,
слухачка 1 курсу,
факультету ДУ*

ПРАЙМ-ТАЙМ
Редактор - ВОЛОДИМИР ВІРИЧ
Верстка - Тамара Оніщенко
Коректура - Юлія Сложинська

ВИДАВНИЦТВО ОРІДУ НАДУ
65009, м. Одеса,
вул. Генуезька, 22
тел. (0482) 63-26-65, 68-14-62
E-mail: izdat@oridu.odessa.ua
ТИРАЖ - 50 екз.